Svenska Canada Tidningen.

Utgifves hvarje onsdag af
CANADA WEEKLY PRINTING CO., LTD.
666 Logan Avenue, Winnipeg, Man.
Telefon Garry 3174.

PRENUMERATIONSPRIS:

Hela år (i förskott)	$1.00
Hela år, efterskottsvis	1.50
Halfa år, "	0.75
Hela år till Förenta Staterna	1.50
Hela år till Sverige	2.00
Halfa år till Sverige	1.00

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registreradt bref som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöfva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombeds att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

P. M. DAHL, Manager. NILS F:SON BROWN, Redaktör.

Redaktionen är alltid tacksam för nyheter och meddelanden från svenskar, på platser där svenskar bygga och bo. Vid insändande af nyheter och berättelser skrif endast på en sida af hvarje ark.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN.

Efterfrågningar, 3 gånger, ... $1.50
Dödsannonser med svart ram och kors $1.50

Föreläsningsannonser, önskas, etc., 50c. per gång å utrymme icke öfverstigande 1 tum, enkel spalt. Betalning för annonser bör alltid insändas i förskott.

Onsdagen den 23 September 1914.

Tillåt aldrig vreden behärska ditt sinne.

Trots krigslusten i dessa dagar, önska nog de flesta fred.

När föräldrar bortskämma sina barn, så sker detta ofta mindre af öfvermättlig kärlek än af — bekvämlighet.

Den som alltid begagnar andra människor som måttstock måste efterhand gå miste om hvarje riktig dom öfver världen.

När kejsar Wilhelm sade sig vara Tysklands härskare, var det ingen utom detta lands gränser, som trydde sig därom, men då han sade sig vara världens härskare, var tiden inne för alla brittiska undersåtar, infödda eller naturaliserade, att demonstrera, att han icke skulle blifva Storbritanniens härskare.

Mr. W. Häggmark, som reser för Svenska Canada-Tidningen, är fortfarande i Saskatchewan och befann sig d. 13 dennes i Norquay. Mr. Häggmark har hittills haft ganska stor framgång, och hoppas vi, att han lyckas väl i fortsättningen af resan. Vi skulle vilja uppmana våra läsare att hafva dollarn redo, när mr. Häggmark kommer.

Från en svensk i Wadena, Sask., hafva vi mottagit ett bref, hvari han på svenska beder oss att icke längre sända tidningen, ty han kan icke läsa svenska. Visserligen vittnar skrifvelsen om, att personen i fråga icke kan skrifva svenska, men då han ändock kan klättra ihop ett bref så pass, att vi förstå dess mening, kunna vi icke fatta, att han ej kan läsa modersmålet.

De naturaliserade medborgarna i Winnipeg höllo förliden vecka ett massmöte, hvarvid talare, representerande olika nationer, uttryckte sin lojalitet till Storbritannien under nuvarande krig. Det är väl knappast annat att vänta än att "utländingarna" i Canada skola vara lojala. Ty hvar i vida världen åtnjuta de, oafsedt nationalitet, sådant skydd, sådan jämlikhet och sådan frihet som under den brittiska flaggan?

Genom Första kammarens i svenska riksdagen envisa motstånd har motionen om kvinnorösträtt fallit. Högermajoriteten i denna kammare synes ha gjort till sin uppgift att motsätta sig alla reformförslag, huru berättigade och sunda de än må vara. Undantag finnas dock, såsom exempelvis justitieminister Hasselrot, en utpräglad högerman, hvilken denna gång på det varmaste pläderade för kvinnorösträtt. Herr Hasselrot har förut såsom justitieombudsman visat sig vara en synnerligen klarsynt, klok och vettig person, och hans ord torde väga tungt i vågskålen. Därför finnes det hopp äfven för kvinnorösträtten i Sverige.

Ocker är icke blott det att taga oskälig ränta för utlånade pengar. Med ocker förstås äfven moraliskt att begagna sig af någons trängmål, oförstånd och lättsinne för att förtjäna pengar. Vi hafva i dessa dagar färska exempel på dylikt ocker i onödigt uppdrifvande af lifsmedelspriser, i lönenedsättningar, där sådana icke äro absolut nödvändiga, i afstängande af offentliga arbeten och afskedande af folk, som utan olägenhet fortfarande kunde hållas vid arbete. Straffbart efter lag är väl icke dylikt ocker, men moraliskt är det icke en bitbättre än låne- och kreditocker. Och sorgligt är, att såsom vi omnämnde i förlidet nummer, ett af Canadas rikaste affärsföretag, ett järnvägsbolag, i dessa dagar afskedat sitt folk i massvis, därmed gifvande de mindre firmorna och privatpersoner ett synnerligen dåligt exempel. Manitoba-regeringens tillåtande att afstänga alla offentliga arbeten i provinsen är så uselt och demoraliserande, att man knappast borde tala därom.

Följ med händelserna!

Det torde vara af intresse för litet hvar att följa med händelserna från det stora världskriget. Svenska Canada-Tidningen bjuder på krigsnyheter hvarje vecka, och vi söka göra dem så öfverskådliga och koncisa som möjligt. Dag för dag kunna vi redogöra för de viktigaste händelserna på krigsskådeplatsen, och göra vi det så opartiskt, det står i vår makt.

Särskildt hafva vi lagt an på att lämna de senaste nyheterna från Sverige under nuvarande kris, både meddelanden per telegraf och post. Det måste ovillkorligen intressera alla svenskar i Canada att höra, huru händelserna utveckla sig i gamla Sverige i dessa stormiga dagar, och genom Svenska Canada-Tidningen kunna de få en öfverskådlig bild däraf.

Priset för alla dessa krigsnyheter är äfven förvånande billigt, trots de dåliga tiderna, i det alla nya prenumeranter erhålla denna tidning för 25 cents till årets slut. Alla svenskar i Canada borde sannerligen draga nytta af detta frikostiga anbud. Påpeka det för edra vänner, som ännu icke äro prenumeranter på Svenska Canada-Tidningen, och ni gör dem och oss en stor tjänst.

Neutralitet.

Under denna rubrik skrifver "Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning" följande beaktansvärda ord:

En af våra historiker yttrade en gång, att han ej utan sorg kunde tänka sig någon enda af Europas betydande nationer politiskt eller kulturellt utplånad, liksom icke håller någon enda såsom i någotdera afseende enrådande öfver världsdelen. Alla hafva de dygder och begåfningar af allra största betydelse för världsutvecklingen, och alla hafva de å andra sidan ensidigheter och svagheter. Man tänke sig det västereuropeiska samhälls- och odlingsarbetet utan vare sig tyskar, fransmän eller engelsmän! Det blefve därmed behäftadt med en stor och oersättlig lucka. Å andra sidan skulle ensidigt tysk, fransk eller engelsk naturell och tradition behärska uppfattningar, riktlinjer och handlingar i detta arbete, blefve det oändligt mycket torftigare och liflösare än nu. Den rika mångfald af tänkesätt och lynnen, som kommer från olika utpräglade nationella individualiteter, och den växelverkan, som ideligen äger rum mellan dem, är just förutsättningen för den utomordentliga fruktbarheten och omfattningen af världsdelens idéella och materiella framstegsarbete. Det ger dess makalösa fyllighet och skönhet, att alla dessa instrument med deras olika tonfärger sammanklinga däri.

Största delen af de slaviska nationaliteterna stå ännu mer eller mindre utanför det västerländska samlifvet på det politiska och sociala området. Men hvilka insatser i världsdelens andliga odling hafva de ej redan gjort med sin vetenskap, sin diktning, sin musik och sin bildande konst! Mycket fattigare vore vi utan dem.

Då man nu i den svenska pressen börjat tala om "sympatier" för den ena eller den andra af de i världskriget deltagande nationerna, förefaller oss, som om man hellre borde anlägga den här ofvan angifna synpunkten. Hvem kan, hvad Västereuropa angår, önska en sådan utgång af den fruktansvärda sammandrabbningen, att någon enda stämma skulle tystna i makternas konsert, att någon enda öfverdöfvade de andra, att något enda folk fölle så sönderslaget till marken, att dess ekonomiska och kulturella alstringskraft för långliga tider eller för alltid förblödt? Och större världsolycka låter sig svårligen tänkas, än att kriget skulle fullföljas med så blindt ursinne, att, som följd af detsamma, för västerlandet i allmänhet inträdde ett afmattningens och nedgångens skede — något som den slaviska hufvudmakten har mindre att befara, då dess mindre utveeklade ekonomiska organisation, dess väldiga folkmängd och dess ofantliga utsträckning gör den okänsligare för krigets slag.

Kunde ur världskriget framgå, utan allt för mycken utmattning, en allmän jämnvikt i Europa och sådana grunder för läget, att hvardera maktenkände sig trygg mot utvidgningssträfvanden hos grannen — kunde sålunda på krigets utslag med tillförsikt byggas ett lugnt och varaktigt fredstillstånd, hvarunder den nationernas sammanväxning, som till det sista var i ett så löftesrikt framåtskridande, skulle fortgå och bära sina frukter — så skola i alla fall dessa förfärliga offer af människolif och ekonomiska värden icke hafva varit förgäfves. Men hvem känner skickelsen?

Pacific Canada.

I "American Leader" förekom nyl. en artikel med denna rubrik, hvilken i öfversättning ter sig sålunda:

Tidigare var Canada kommersiellt sedt landet vid St. Lawrence floden. Denna var dess förnämsta väg och dörren till fjärran marknader. Öppnandet af västra Canada och utvecklingen af de hveteodlande provinserna Manitoba, Saskatchewan och Alberta verkade egentligen icke någon förändring i den canadensiska handelns östgående tendens. Transkontinentala järnvägar kommo till för att supplementera eller ersätta transporten sjöledes. Hvetet, som odlas tusentals mil i väster, men som för det första är bestämdt för den europeiska marknaden, måste sändas österut; hela landet har så att säga kommersiellt sedt haft ögonen riktade mot östern. Men en förändring kommer säkerligen att inträffa i och med öppnandet af Panamakanalen. En omläggning af de kommersiella förhållandena i Canada måste komma. Det kommer att uppstå ett pacific Canada, större och mera betydelsefullt än det atlantiska Canada.

Västra Canada är till en stor del i en ganska annan utsträckning än de västliga staterna i Förenta Staterna beroende af den utländska marknaden. Det frambringar en del få stapelprodukter — hvete, korn, hafre och lin — och frambringar dem i sådana mängder, att endast en världsmarknad kan gifva dem ett tillräckligt utlopp. Alla dessa stapelprodukter äro skrymmande, och transportkostnaderna eller ändå oftare själfva möjligheten att transportera dem är en faktor i deras frambringande, hvars vikt knappast kan öfverskattas. Nödvändigheten af att sända dessa produkter tusentals mil med järnväg medför icke blott en betydlig förlust för farmarna, utan i göda år, när skörden är stor, är fara å färde att man icke kan få produkterna afsända till marknaderna på grund af brist på transportmedel. De transkontinentala järnvägarna ha öppnat hveteproducerande sträckor i västra Canada. Men knappast något järnvägssystem i världen kan vara i stånd att hålla jämna steg med den agrikulturella utvecklingen af dessa väldiga sträckor, om alla produkter, som dessa sträckor frambringa, skola transporteras öster ut, ända från Alberta. Med öppnandet af Panamakanalen kommer spanmålstrafiken från Alberta och den västra delen af Saskatchewan säkert att vända sig mot väster. Det genomsnittliga afståndet från Alberta till Vancouver är endast hälften af distansen till Fort William, den närmaste hamnen vid de stora sjöarna. En fraktvagn kan, säger mr. Miller, industrial commissioner i Calgary, köra två turer från Vancouver till Alberta på samma tid, som en vagn behöfver för att gå till Fort William. Hvarje fraktvagn kommer sålunda att få den dubbla kapaciteten, när Albertas spanmål går öfver Vancouver för skeppning via Panamakanalen. Med andra ord, man kan med samma antal vagnar frakta den dubbla kvantiteten spanmål på samma tid.

I en mycket inträssant artikel, som föredrogs inför det kungliga kolonialinstitutet i London den 7 april i år, beräknar mr. Wrooman skillnaden i pengar och kommer till det resultatet, att Panamakanalen kommer att ställa farmaren i Alberta sju cents närmare Liverpool-marknaden om sommaren och femton om vintern. Med en sådan beräkning kommer mr. Wrooman till det resultat, att farmarna i Alberta på sin skörd 1912 skulle hafva sparat i transportomkostnader, om de haft Panamakanalen att frakta sin spanmål igenom, icke mindre än $20,000,000.

Kommer nu en förändring i transportafseende att medföra förlust för järnvägarna? På intet sätt. Under de senare åren ha järnvägarna varit i stånd att transportera skördarna från västern, och västra Canada utvecklas fortfarande snabbt. Om transportförhållandena skulle blifva oförändrade, skulle detta blifva ett stort hinder för landtbrukets utveckling i västra Canada. Ännu äro blott sex procent af Albertas och Saskatchewans brukbara land under odling; omkring sextio procent äro redo för plogen. Äfven arealerna i bevattningsdistriktena i Yukon och vid Mackenzie och Fraser floderna, som förut ansetts omöjliga att oppodla, ha vi nu lärt att taga med i beräkningen af Canadas odlingsbara område. Det finnes intet i vägen för att odla hvete så nordligt som vid den sydvästliga delen af Mackenzie floden, det nordliga Alberta och Saskatchewan. Sommaren nära den arktiska regionen är kort, men de långa dagarna uppväga detta, och hvetet mognar vid Great Slave Lake på halfva tiden mot den, som behöfves i södra Canada. Vidare påpekar mr. Wrooman, att faran för skada på grödan vid tidig frost aftager med uppodlingens utsträckning. Plöjdt och uppodladt land bildar en förrådskammare för värme och afkyles icke under loppet af en natt i den utsträckning som ouppodladt prärieland. Följderna af detta enkla men viktiga faktum är, att frostlinjen i Saskatchewan flyttats norrut, omkring ett township om året.

Enligt en nyligen till British board of agriculture afgifven rapport är hela världens hveteareal omkring 240,000,000 acres. Mr. Wrooman beräknar det odlingsbara landet i pacific Canada till minst 333,000,000 acres och i det atlantiska Canada till 160,000,000, tillsammans en areal dubbelt så stor som hela världens nuvarande hveteareal. Med dessa fakta för ögonen är det löjligt att läsa om den förestående bristen på lifsförnödenheter eller faran för öfverbefolkning i Nordamerika.

Res högt vårt svensk-amerikanska standar!

Landsmän, lyssna! Vi ha något vi måste säga Eder, och önskar att Ni skola höra allesammans. Det gäller hvar och en personligen; det gäller vårt svensk-amerikanska folk som ett helt. Det har en längre tid varit på tal om att försöka få det Svenska Historiska biblioteket under eget tak. Innan vi gå vidare i texten tillåt en liten introduktion. Ändamålet med "The Swedish Historical Society of America" samt dess verksamhet har, i förhållande till våra öfriga institutioner, kanske varit allt för sällan och för litet omordad, om man undantager de sedvanliga korta årsrapporterna, för att gifva den stora allmänheten något djupare intryck af dess ändamåls stora betydelse för kommande generationer. I en epistel som denna tillåter likväl utrymmet ej att lämna någon vidare detaljerad historik öfver sällskapets början och fortgång; kan därföre endast i förbigående framhållas några få instanser. Sällskapet grundlades den 22 juli 1905, under presidium af teol. dr. L. G. Abrahamson, och det första årsmötet ägde rum den 28 mars 1906, med dr. John A. Enander, den "svenskaste svensken i Amerika", som ordförande. I sällskapets ändamål, enligt dess konstitution, ingår bland annat, att samla och bevara för kommande generationer böcker och handskrifter rörande svenskarna och dess institutioner i Amerika samt af svenskar författade och utgifna publikationer; att till ett historiskt museum samla föremål, eller fotografier af föremål som ha intresse på grund af sitt samband med immigranter från Sverige eller dessas afkomlingar; att utgifva publikationer rörande det svenska folket i Amerika och i Sverige; att samla som del af dess bibliotek böcker och skrifter rörande Sveriges historia, kultur och litteratur, så att med tiden må åstadkommas ett centralt svenskt bibliotek — ett af kulturcentra för svenskarne i Amerika.

Hvad "Riksarkivet" i Sverige är för hemsvenskarne är S. H. S. bibliotek för svensk-amerikanerna i vår stora, stolta republik. Det gick smått och sakta till att börja med, liksom fallet är med de flesta liknande organisationer, men under sällskapets 8-åriga tillvaro har intresset ökats år för år, hvilket tydligen bevisas af det nu på handen varande stora antal af historiska arbeten af specifikt svensk-amerikanskt intresse. Enligt sekreterarens nyligen utgifna årsrapport har bibliotekets samlingar endast nu på en kort tid ökats med ej mindre än 1,300 skänkta böcker och broschyrer, ett vackert bevis på ett nyvaknadt intresse för de svensk-amerikanska minnena. Tillvaratagandet af vår litteratur, inberäknande alla våra veckotidningar och andra periodiska tidskrifter, som sändas regelbundet till sällskapets bibliotek, kommer att bli en värderik skatt samt ett stort arf åt efterkommande släkten. Det var ju den gamle romaren Cicero som sade: "att icke känna till hvad som uträttats i forna tider, är att alltid förblifva ett barn;" eller med andra ord: "Om intet bruk göres af gångna tidsåldrars arbeten, måste världen alltid förblifva i vetandets barndom." Hur mången af oss tycker icke, att våra s. k. "hundår" varit svåra nog, men nvad äro de i jämförelse med de första banbrytarnes mödor och försakelser. De kommo hit med intet annat resgods än energi och mannakraft, och blefvo det amerikanska folkets ben och märg; den viktigaste länken i nationens stora folkkedja. Vår nationella själfkänsla bjuder oss att värna om vår nations minnen. Man måste likväl erkänna att mycket ännu saknas att tillvarataga vis a vis de betydande insatser, som våra landsmän gjort på de flesta områden af mänsklig verksamhet, icke allenast under kolonisationstiden, då de kämpade lifvets gamla strid på Amerikas nya jord, utan fastmer från 1850-talens nybyggarelif, för att blad för blad kunna få en trogen och helgjuten bild, som visar huru lifvet under de allmänna utvecklingslagarna gestaltar sig för svensken på amerikansk botten. Det torde ännu vara ett och annat kapitel oskrifvet, rörande de första nybyggarna, deras torftiga och enformiga lif i jordkulor eller stockhyddor; deras långväga färder i "prärieskonare" öfver västerns vilda slätter; om det stora odlingsarbetet, hvarmed stat efter stat intagits mellan Atlantens och den Stilla Oceanens kuster; deras erfarenheter från guldgräfvarelifvet; försvarsstrider mot indianer och vilda djur; sist, och icke minst, deras ärorika bragder, då de under inbördeskriget, villiga att offra lif och blod för sitt nya fosterland, ställde sig under de amerikanska stridsfanorna för att upprätthålla Unionens bestånd. Det originella, äfventyrliga och hårdt pröfvande nybyggarelifvets period är nu förbi. Mängden af våra svensk-amerikanska odalmän, som förvandlat vildmarken till fruktbara farmar, ha gått all världens väg, och de som ännu äro kvar, sitta som kungar på sin egen gård. Om resultaten af våra landsmäns insats i Amerikas materiella kulturutveckling under det senaste halfseklet äro förvånansvärda, så kunna vi äfven med samma stolta känsla hänvisa till deras andliga odlingsarbete. Svenskarna ha varit mycket progressiva å det litterära området. De voro de första i Amerika att utgifva tidningar på sitt eget modersmål. Våra läslystna och vetgiriga landsmän ha aldrig behöft vara i saknad af svensk-amerikansk litteratur. Bokmarknaden har alltid varit öfversvämmad. På det religiösa gebitet synnerligast ha våra pastorer varit särdeles flitiga, och poeter och rimsmidare kunna vi, snart sagt, räkna i tusental. I alla industriella och kommersiella områden hafva de tryckt allt djupare och djupare spår, och på den politiska arenan städse varit tillbörligt uppmärksammade. Vi finna dem väl representerade i legislaturen, i guvernörstaburetten, i kongressen; ja, det var en gång helt nära att en af våra, John A. Johnson i Minnesota, bestigit presidentstolen i Washington — men liemannen satte sig emot det. Vi ha många runor att rista, många minnen att bevara. Men vi måste nu komma till det hufvudsakliga ämnet. Det var från början min mening att skrifva någon kulturell afhandling, eller återge perspektiven i svensk-amerikanernas historia, vare sig i "Ord och Bild" — "Helg och Söcken" — "Saga och Sång", utan i stället framhålla Svenska Historiska Sällskapets länge närda förhoppningar att få se bibliotekets alltjämt ökade samlingar under eget tak, och att således på ett värdigt sätt kunna bevaras, i öfverensstämmelse med af öfriga liknande institutioner vidtagna åtgärder. Sällskapets tillfälliga, kostnadsfria biblioteksloka, i Svenska Seminariebygnaden i Evanston, strax norr om Chicago, behöfves snart för andra ändamål, och dessutom äro vi redan så trångbodda, att de alltjämt ökade samlingarne ej kunna behörigt ordnas; ej häller kunna vi mottaga flera värdefulla sändningar, som annars genast skulle stå till vår disposition. När bibliotekets lokalfråga blifvit tillfredsställande löst ha vi från Sverige löfte på att få bokbehöfvet hemifrån tillgodosett på ett helt annat vis än hvad som nu är fallet. Ett centralare läge är också en viktig fråga. Vi behöfva komma närmare hjärtat af Chicago, invid någon af de stora pulsådrorna.

För att afgöra "dagens brännande fråga" hade Svenska Historiska Sällskapet för kort tid sedan ett sammanträde för att dryfta frågan om en egen lokal för sällskapets bibliotek. Det beslöts då enhälligt att få i gång en allmän nationell insamling för en bygnadsfond. En bygnadskomitee valdes, bestående af hrr A. G. S. Josephson, ordf.; prof. C. G. Wallenius, sekr.; Frank Gustafson, kassör; Fritz Schoultz, Nels M. Hokanson och Gustaf Hallbom. Denna kommittee i sin ordning utsåg undertecknad till solicitör och finansagent, med full handlingsfrihet. Det är i egenskap af denna mig anförtrodda ärepost, som jag nu å Svenska Historiska Sällskapets vägnar utsänder ett upprop till hvarje svensk man och kvinna inom hela Amerika med hjärtinnerlig önskan att hvar och en i sin stad måtte efter bästa förmåga bidra med en skärf för byggandet af en monumental Biblioteks- och Nationalbyggnad — ett "Minnestempel", eller hvad man nu vill kalla det. Det är ju ett faktum att klickvis hafva vi, inom alla våra olika samhällsklasser och samfund, uppbygt storartade kyrkor, läroverk, sjukhus, sanatorier, barn- och ålderdomshem, klubb- och föreningsbygnader, ärestoder m. m., medels bidrag på den fria offervilligheters väg. Resultaten däraf ha satt en ärofull stämpel på det svensk-amerikanska kulturlifvet, som vi med skäl känna känna oss stolta öfver. I Svenska Historiska Sällskapets bibliotek är samladt och kommer fortfarande att samlas allt som berör alla våra olika samfund, stiftelser, föreningar, anstalter och enskilda personer; med ett ord — allt svensk-amerikanskt. Några skrankor i religiöst, politiskt eller andra skiljomeningar finns icke till. Sällskapets utstakade mål är värdigt att egga hvar och en af oss till arbete. Det är nu ett tillfälle att för första gången slå ett nationelt riddarslag för svenskheten i Amerika. Det Svenska Historiska Sällskapets ändamål ställer alla fraktioner bland vårt folk på en gemensamhetsplan, och är det därför som vi nu vädja till offervilligheten hos alla våra samfund och föreningar. Alla våra industriidkare, handverkare, affärsmän, farmare och individer å olika områden borde understödja kommitteen med en större eller mindre subskription. Må hvar och en i sin stad komma med sin skärf, om än aldrig så liten — det är de många bäckarna, som göra den stora ån. Har du litet, så gif litet, har du mycket, så gif mycket. De, som önska lämna substantiella understöd, äro ju naturligtvis hjärtligen välkomna. Vi räkna bland oss tusentals svenskar, icke till namnet endast, utan äfven till hjärtelaget, och som ännu bättre är, det finns flera af dessa "hjärtessvenskar" bland våra mecenater, hvilka vid flera tillfällen donerat stora summor till än det ena än det andra goda ändamålet. Vi ha ej låtit invagga oss i den ljufva förhoppningen, att någon rik filantrop skall offra alla, eller de mästa, erforderliga medel för uppförandet af vår allmänna, historiska biblioteksbygnad; ehuruväl en dylik institution vore, i sanning, den värdigaste vård hvarå någon svensk-amerikansk mecenat kunde få sitt namn inristadt eller, kanske ännu bättre, sin ärestod placerad inom dessa Minnenas Tempelmurar. Detta är nämndt inom parantes, som en liten vink till dem af våra landsmän, hvilka lyckan favoriserat, och som genom idoghet och ett framsynt affärsgeni samlat skatt på skatt, mer än hvad som förunnats den stora mängden bland vårt folk. Någon torde kanske göra den anmärkningen att för ett eget hem för Svenska Historiska Sällskapets samlingar det ej behöfs så sardeles stor bygnad. Detta är sannt för så vidt det endast vidrör själfva utrymmet för de på handen varande samlingarne, men vi ha ju att kasta en blick in i framtiden. Samlingarne ökas enormt år efter år och framdeles behöfves — för att nu ej nämna bestridandet af alla smärre löpande utgifter — en aflönad bibliotekarie-sekreterare, som kan egna hela sin tid i bibliotekets intresse en hel del böcker och tidnings-"files" skola årligen inbindas; arbeten, som ej kunna erhållas som donation, måste inköpas af trycksaker för befrämjandet af sällskapets verksamhet fordras en hel mängd; med ett ord sagdt, det behöfves "pluringar i långa banor" för bestridandet af bibliotekets underhåll och framtida betryggande. Denna pekuniära fråga löses bäst genom uppförandet af en "biblioteks- och nationalbyggnad", stor nog att inbringa ett tillräckligt reveny från uthyrning af t. ex. butiker, kontorslägenheter, ett auditorium, eller hvad bygnadskommitteens plan än må bli. På så vis undvikes nödvändigheten att sedermera behöfva insamla medel på nytt för en så kallad "endowments-fund". Så snart något af våra läroverk, eller andra institutioner, blifvit färdigbyggdt, säg för en kostnad af cirka 50,000, har man genast satt en ny insamling i gång för att få en "understödsfond" å $100,000 eller mer. Ja, ett af våra äldre läroverk har nyligen fullbordat insamlingen för en liknande fond till ett belopp af $250,000 — just tänk: en fjärdedels million. Det är, i sanning stora summor, som tidtals inskramlas af våra olika samfund inom mer och mindre begränsade distrikt; och då det nu afser ett allt igenom nationellt företag, borde det ju vara en lätt sak att samla in en ansenlig summa, om hela vår svensk-amerikanska nation "lägger manken till", hvilket ju är att hoppas, då denna bygnad för evärdeliga tider kommer att stå som ett monument för hvad hela den svenska nationen i Amerika uträttat. Mången har på senare tid haft detta "Folkets hus" i sikte. Redan under sällskapets tidigaste skede hägrade detta önskningsmål för dess förste ordförande, dr. John A. Enander, den främste bland målsmännen för svenskheten i Amerika. Vid sällskapets första årsmöte afslutade han sitt tal med följande ord: Måtte vi, vår nationalitet till ära, uppföra den största bygnad, ägnad att "till minne mana så länge män lefva." Måtte hans, jämte andras, önskningsmål nu gå i fullbordan. Med god vilja och samverkan kunna vi åstadkomma en nationell väckelse, som sätter i gång en hel lavin af svensk-amerikanskt samlingsarbete. Skrid genast till verket! En god "start" bringar dubbelt resultat. De uppoffringar enhvar ikläder sig blifva indirekt återgäldade, ty hvad vi uträttat på det kulturella området, det skapa vi åt oss själfva samt våra efterkomande. Alla remissor torde insändas i registreradt bref, post "money orders" eller "checks", till undertecknad, som genast sänder kvitto för beloppet. Dessutom komma alla bidrag — små som stora — att med tacksamhet erkännas och redovisas för i alla våra veckotidningar. Äskade upplysningar, subskriptionsblanketter m. m. kunna erhållas af undertecknad.

Man vädjar sällan förgäfves, då man vädjar till vårt folks nationalkänsla, och är det därföre som jag härmed å Svenska Historiska Sällskapets i Amerika vägnar innesluter mig i hvar och ens vänliga åtanke.

Högaktningsfullt,
Alfred Soderstrom,
Financial Agent S. H. S.
514 No. a Salle St., Chicago, Ill.

SKANDINAVISKA ADVOKATER
811 McArthur Bldg.
Telefoner: Main 4503 och 4504.
ROTHWELL, JOHNSON & BERGMAN
P. O. Box 1656
WINNIPEG, MANITOBA.

Dr. R. L. HURST
Medlem af Royal College of Surgeons, England. Licentiat af Royal College of Philadelfana, London. Specialist: Bröst, näfve och kvinnosjukdomar.
Kontor: 305 Kennedy Bldg., Portage Ave., midt emot Eatons. Telefon Main 814.
Res. Phone Garry 1175.
Konterstid: 2—5, 7—9.

Skandinavisk tandläkare
DR. T. G. Moxnes
L.D.S., D.D.S., D.M.T.

Guldmedalj och diplom i Brussel 1910 för guldbroarbete och annat tandläkarearbete.
Mottagningstid:
9—12, 1—6, 7—8.30.
Smärtfri behandling.
Broarbete och modern tandinsättning.
Röntgenstrålar för tanddiagnos.
Spec.: Behandling af Rigg's sjukdom (en sjukdom, hvaraf tänderna lossna i tandköttet och käkbenet).
620 1-2 MAIN STREET.
Ingång Logan Ave. Tel. G. 2080.

Björnson & Brandson
LÄKARE.
Cor. Willam and Sherbrooke.
Mottagningstid: 2—3, 7—8 e. m.
Bostadstelefoner: Garry 321—Garry 763.

Skandinavisk Tandläkare
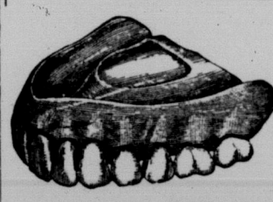
Aluminium- och guldplattor för proportionsvis låga priser.
Tänder smärtfritt utdragna.
Fri undersökning.
Dr. PHILIP A. ECKMAN,
105 Carlton Building,
Ett block ofvanför Eatons.
Telefon Main 2622.
KONTORSTID: 9 f.m. till 6 e. m.

Dr. S. C. Peterson
SVENSK LÄKARE OCH KIRURG,
Specialist i kvinno- och könssjukdomar.
Kontor: 28 Steele Block., hörnet af Portage ave. och Carlton st.
TIMMAR: 2—5, 7—8.
Kontorstelefon Main 5320.
Bostad: 96 Dagmar St. Telefon Garry 1625

Svensk Läkare
DR. C. E. JOHNSON.
KONTOR: 678 MAIN ST. Dom. Bank Bldg., (näst intill Gordon-Mitchells Drug Stores)
Telefon: Garry 4284.
Timmar: 1—4 e. m.; Sönd. 3—4 e. m.
Bostad: 150 Cathedral Avenue.
Telefon: St: John 234.

Stephens'
Den bästa "all-round"
Hus-Målning
För bruk i västra Canada.

20

Ambulans tillhandahålles.
THE J. THOMSON CO.
Begrafnings ntreprenörer
501 Main St. Tel. M. 1
Winnipeg, Man.
Midt emot City Hall.

C. H. Nilson
DAM- och HERRSKRÄDDARE.
325 Logan ave
Telefon Garry 1310.
Winnipeg ... ... Man.

A. S. BARDAL
BEGRAFNINGSBYRÅ.
Begrafningar utföras skyndsamt och till moderat pris.
HYRKUSKVERK.
Första klassens droskor.
Kontorstelefon: Garry 300 och 375.
Bostadstelefon: Garry 2151.
BARDAL BLK., 843 Sherbrooke Str.

DR. MORDEN, Tandläkare

Först hörnet af Logan och Main street, nu 482½ Main street, Rialto Block, Tel. G 531.
Etablerad 1900.
Hundratals personer draga fördel af våra populära priser, hvarför icke ni?
Guldkronor förstärkta $5.00. Reduneradt från $8.00 och $10.00.
Broarbete $5.00. ALLT ARBETE GARANTERADT.

Occidental Hotel.
D. & N. RIPSTEIN & CO.
Förstklassiga rum och finaste matservering.
Hör. af Main St. & Logan Ave.
TELEFON 1688.